

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 33/25-3/11
EPA 577 XXVIII
Podgorica, 23. jul 2025. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 73. sjednice, održane 21. jula 2025. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju **PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2025. GODINU**

I U uvodnom obrazloženju, ministar finansija, ukazao je da se predložene izmjene Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu donose u cilju tehničkog usaglašavanja usljed donošenja i primjene nove Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Ukazao je da su u odnosu na Zakon o budžetu za 2025. godinu, izvršene tehničke izmjene, u skladu sa izmjenama Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, pa je došlo do uvećanja ukupnog budžeta za 7 eura usljed potrebe otvaranja pojedinih budžetskih pozicija kod određenog broja potrošačkih jedinica u cilju ispravnog evidentiranja potrošnje. U strukturi budžeta došlo do je uvećanja tekućeg budžeta za 409.855,06 eura i za isti iznos umanjena je Tekuća rezerva, dok su kapitalni budžet, budžet državnih fondova i transakcije finansiranja ostali nepromijenjeni. Naime, saopšteno je da izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu ne dolazi do promjene budžetskog rezultata, odnosno da se projektovani prihodi, ukupni projektovani rashodi i deficit suštinski ne mijenjaju.

Takođe, u skladu sa reorganizacijom Vlade Crne Gore, odnosno izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, te usklađivanja naziva i programske strukture potrošačkih jedinica izvršena su tehnička usaglašavanja Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu. Istakao je da se u skladu sa djelokrugom utvrđenim ovom Uredbom, definišu nove potrošačke jedinice koje se, u skladu sa istom, formiraju preuzimanjem nadležnosti kao i državnih službenika i namještenika koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju i to: Ministarstvo javnih radova od Uprave za kapitalne projekte i Ministarstva energetike i rudarstva od Ministarstva rudarstva, nafte i gasa i Ministarstva energetike.

Predlogom zakona o izmjenama Zakona o budžetu za 2025. godinu, kako je navedeno, izvršene su tehničke korekcije, kao i realokacije u okviru budžeta potrošačkih jedinica bez uvećanja ukupnih izdvajanja u cilju obezbjeđivanja uslova za realizaciju aktivnosti iz domena nadležnosti potrošačkih jedinica. Kod novih ministarstava koja su preuzela nadležnosti od postojećih potrošačkih jedinica izvršen je prenos sredstava u skladu sa preuzetim nadležnostima i to na način da su prenešena sredstva koja su preostala, odnosno koja su neutrošena.

Pored navedenog, ukazano je da se predloženim izmjenama u Kapitalnom budžetu vrše tehničke i finansijske korekcije u cilju obezbjeđenja zakonskih osnova i jasno definisanih procedura za raspisivanje javnih poziva i početak realizacije istih u tekućoj godini, rješavanje pitanja eksproprijacije za nastavak ili završetak realizacije istih u tekućoj godini, čime se ne mijenja ukupan iznos opredijeljenih sredstava već izmjena obrazloženja i procijenjenih vrijednosti pojedinih kapitalnih projekata u skladu sa zaključcima Vlade i finalizovanim studijama izvodljivosti.

II Odbor je konstatovao da se Predlogom zakona o izmjenama Zakona o budžetu za 2025. godinu primici u iznosu od 4.026,84 mil.€ raspoređuju se na: Tekući budžet 1.508,48 mil.€; Fondovi 1.304,95 mil.€; Kapitalni budžet 280,00 mil.€; Rezerva 43,13 mil.€ i Transakcije finansiranja 890,27 mil.€.

Predlogom zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu, u okviru novoformirane potrošačke jedinice Ministarstvo javnih radova, pod organizacionim kod 43701, za realizaciju kapitalnog budžeta Crne Gore planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 97,99 mil. €, a ista predstavljaju preostala, a neutrošena sredstva, koja su bila planirana u okviru kapitalnog projekta dosadašnje Uprave za kapitalne projekte.

Budžet Crne Gore za 2025. godinu utvrđen je u iznosu od 4.026.835.022,67€ dok je predloženim izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu (rebalansom), predviđeno povećanje za iznos od 7€.

III Tokom rasprave, na Odboru je iskazan stav da je rebalans budžeta tehnički, a da je ono o čemu treba raspravljati deficit državnog penzionog Fonda PIO koji je na kraju juna iznosio 232 mil. €, kao i trenutno stanje turističke sezone u Crnoj Gori. Ukazano je da je Vlada određenim zakonskim rješenjima dovela u pitanje održivost javnih finansija.

Nasuprot tome, pojedini poslanici se nijesu složili da je finansijska situacija u zemlji toliko loša, s obzirom da su prihodi u periodu januar-jun tekuće godine veći za 12 mil.€ u odnosu na 2024. godinu. Takođe, je saopšteno da je deficit Fonda PIO u okviru plana, zbog implemtacije programa „Evropa sad 2“, koji je omogućio rast prihoda.

Pozitivnim je ocijenjeno omogućavanje rebalansom budžeta izvođenja radova na izgradnji zaobilaznice oko Budve za koji se očekuje raspisivanje tendera krajem 2025. godine, a koji predstavlja veoma značajan infrastrukturni projekat i strateški cilj za turizam i za unapređenje životnog standarda građana i lokalne privrede.

Tokom rasprave, pojedini poslanici su izrazili zabrinutost za realnost postavljenih ciljeva Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024-2027, s obzirom da se predviđeni parametri ne ostvaruju planiranom dinamikom. Takođe, je iskazano mišljenje da su rebalansom bile potrebne i suštinske korekcije, pored tehničkog usaglašavanja, s obzirom da je budžet baziran na stopi rasta od 4,8%, a Vlada je nedavno donijela projekcije makroekonomske i fiskalne politike za period 2025-2028. godine, gdje je snizila stopu rasta BDP-a sa 4,8% na 3,5%.

Međutim, sa druge strane istaknuto je da je Fiskalna strategija u najvećoj mjeri dobro pripremljena, jer je u trenutku usvajanja bilo poznato da će Fond PIO imati manje prihode, te da su tada predviđeni kompenzacioni faktori koji će nadomjestiti nedostajuće prihode u budžetu. Pored navedenog, ukazano je na potrebu kontinuiranog praćenja realizacije planova predviđenih Fiskalnom strategijom.

U odnosu na predviđeni rast u sektoru turizma od 8%, saopšteno je da podaci na sredini godine ne govore u prilog tome. Iskazana je zabrinutost kada je u pitanju turistička sezona u Crnoj Gori u pogledu broja turista, loše aviodostupnosti, rasta cijena na crnogorskom primorju, kojem je prema mišljenju pojedinih poslanika doprinio rast PDV-a sa 7% na 15%, kao i pojedini nameti od strane JP Morsko dobro.

Na Odboru, pojedini poslanici su se osvrnuli na tenderski postupak Vlade Crne Gore za davanje dva aerodroma, u Podgorici i Tivtu, kroz koncesiju na rok od 30 godina. S tim u vezi, sugerisano je da treba sagledati i drugi modele kao što je dokapitalizacija ili da se jedan od dva aerodroma da pod koncesiju, prije svega aerodrom Tivat, zbog brojnih izazova.

U odnosu na stanje u privredi iskazani su podaci da mikropreduzeća koja čine 93% ukupnog broja preduzeća u Crnoj Gori sedam godina zaredom posluju sa gubitkom, da je 2.700 preduzeća u poslednjih pet godina u blokadi, sa 624 mil.€, dok su ukupno blokirana sredstva u iznosu od 1,4 milijarde eura. Takođe, je saopšteno da je inflacija duplo veća nego inflacija u eurozoni zbog strukturne ranjivosti privrede.

Tokom rasprave, pojedini poslanici su ukazali i na probleme u državnim preduzećima, prekomjernog zapošljavanja u državnom sektoru, zapošljavanja na rukovodećim pozicijama bez adekvatnih kvalifikacija, zaduživanja EPCG za kupovinu električne energije i dr.

Takođe, tokom sjednice postavljena su i pitanja: da li su prihodi po osnovu naplate poreza, doprinosa i akciza u skladu sa planom naplate za 2025. godinu, da li je rast tekuće potrošnje u skladu sa limitima predviđenim Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, za koju namjenu je zaduženje od 1,5 milijardi eura, zašto su izdaci za investiciono održavanje povećani sa 14 mil.€ na 18 mil.€, kao i zašto su povećana sredstva za službena putovanja. Problemizovan je rast izdataka za službena putovanja, dok korisnici materijalnog obezbjeđenja imaju veoma niska mjesečna primanja.

S obzirom da su konsultantske usluge povećane sa 34 na 46 mil.€, postavljeno je pitanje koji procenat od 46 mil.€ čine ugovori o konsultantskim uslugama, s obzirom da je značajan broj tih ugovora, prema nalazu revizije, nezakonit i koriste se za dodatna zapošljavanja.

Poslanike je interesovalo i zašto su ugovori o djelu povećani sa 16,6 na 16,8 mil.€, kada je ukazano da su smanjeni za 15%. Saopšteno je da je nalazom DRI utvrđeno da je većina ugovora o djelu nezakonita i s tim u vezi, zatražen je odgovor na pitanje da li je u nekom slučaju utvrđena odgovornost. Takođe, postavljeno je i pitanje svrsishodnosti postojanja Komisije za analizu i praćenje ugovora o djelu kada u svakoj potrošačkoj jedinici postoji odgovorno lice za zakonitost poslovanja te potrošačke jedinice.

Na Odboru je najavljena mogućnost podnošenja amandmana na navedeni predlog zakona.

IV Odbor je, nakon rasprave i izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini **da usvoji** Predlog zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu.

V Polazeći od sugestije predstavnika predlagača zakona, Odbor je odlučio, sa sedam glasova „za“, da predloži Skupštini da prilikom donošenja Zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu, usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore, odnosno Ministarstvo finansija, da u slučaju potrebe, izvrši tehničko usklađivanje kod potrošačkih jedinica kod kojih je izvršena reorganizacija u skladu sa Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, broj 39/25), a koje su posljedica eventualnih promjena u vezi sa plaćanjem obaveza države nastalih u periodu predlaganja Zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu do usvajanja istog na sjednici Skupštine Crne Gore, bez povećanja ukupnih izdataka u okviru grupe izdataka ekonomske klasifikacije.

* * * * *

Odbor je ovlastio stručnu službu Sekretarijata Odbora za ekonomiju, finansije i budžet da u saradnji sa predstavnicima Ministarstva finansija, u pripremi zakona za objavu u „Službenom listu Crne Gore“, tehnički upodobi tekst predloga zakona i eventualno usvojene amandmane.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Slađana Kaluđerović.

PREDSJEDNIK ODBORA
Boris Mugoša

